

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЗБІРНИК

**ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Вінницький національний технічний університет
Ізмаїльський державний гуманітарний університет
* Київський національний університет технологій та дизайну
Національний університет «Запорізька політехніка»
Одеський національний університет імені І.І. Мечникова
Кафедра української літератури та компаративістики
Кафедра маркетингу та бізнес-адміністрування
Одеський національний морський університет
Факультет по роботі з іноземними студентами *

“ЯКІСТЬ ОСВІТИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ: ЦІННОСТІ, ІННОВАЦІЇ ТА МІЖНАРОДНА ВЗАЄМОДІЯ”

Збірник матеріалів Всеукраїнської
науково-практичної конференції
22 квітня 2026 року

Одеса, 2026

УДК 378:339.9

Проведення заходу зареєстровано в Державній науковій установі «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації» (посвідчення № 296 від 27 лютого 2026 р.).

Рекомендовано до друку вченою радою Одеського державного аграрного університету (протокол № 8 від 28 травня 2026 р.)

Якість освіти в умовах євроінтеграції: цінності, інновації та міжнародна взаємодія[Електронний ресурс]: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Одеса, 22 квітня 2026 року) / Одеський державний аграрний університет, - Одеса, 2026. – 365 с .

Редакційна колегія:

Михайло БРОШКОВ	Ректор Одеського державного аграрного університету, д-р. вет. наук, професор – голова
Оксана ЧЕБАН	Завідувачка кафедри суспільно-гуманітарних наук, канд. філос. наук, доцентка – заступник голови
Вячеслав СЕДОВ	Проректор з науково-педагогічної та методичної роботи, доктор філософії з менеджменту
Олена КОВАЛЕНКО	Проректорка з науково-педагогічної та виховної роботи, канд. філол. наук, доцентка
Тетяна НЕБОГА	Проректорка з наукової роботи та міжнародних зв'язків, канд. екон. наук, старша дослідниця
Інна ФЕДОРОВА	старша викладачка кафедри суспільно-гуманітарних наук, докторка філософії PhD
Антоніна КРИЦЬКА	старша викладачка кафедри суспільно-гуманітарних наук

Відповідальний за випуск:

проф. кафедри суспільно-гуманітарних наук, кан. пед. наук, доц.,

Інна Малецька

Матеріали конференції висвітлюють сучасні інноваційні підходи у сфері освіти, досвід упровадження ефективних освітніх практик, а також приклади успішної міжнародної взаємодії та цифрової трансформації навчальних процесів у контексті євроінтеграції. За зміст поданих матеріалів несуть автори.

Вид-во ОДАУ, 2026

14.	ТЕТЯНА ПОПЛАВСЬКА, СТЕПАН БАРКОВ ПЕДАГОГІКА ВІЛЬНОГО ВИХОВАННЯ ЯК ЗАПОРУКА РОЗВИТКУ СТАЛОГО СУСПІЛЬСТВА У ВІЛЬНІЙ УКРАЇНІ	59
15.	Ганна ШЕРСТЮК, Карина ГАНГАЛЮК ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОЗНАК ОБ'ЄКТИВНОГО ПРАВА	63
СЕКЦІЯ 2. МОВНА ОСВІТА ЯК ЧИННИК ЯКОСТІ ОСВІТИ ТА МІЖНАРОДНОЇ АКАДЕМІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ		
1.	Олександра АКСЮТІНА, Антоніна КРИЦЬКА СУРЖИК ТА ПРОФЕСІЙНИЙ СЛЕНГ У МОВЛЕННІ УКРАЇНСЬКИХ ГЕОДЕЗИСТІВ: ВПЛИВ НА ЯКІСТЬ ТА ОДНОЗНАЧНІСТЬ ТЕХНІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ	66
2.	Наталья АРЕФЬЄВА, Ольга ВОЛЮВАЧ ВЕКТОРИ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ ЗДОБУВАЧІВ МЕДИЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ	68
3.	Олена БЕРЕЗІНСЬКА ПРОФЕСІЙНА КОМУНІКАЦІЯ ТА МЕТОДИКА СЛІЛ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ОСВІТНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ В УКРАЇНІ	71
4.	Kateryna GEREGA, Daria DYMOVA, Svitlana NASAKINA PROBLEMS OF PRACTICAL TRAINING OF VETERINARY MEDICINE STUDENTS IN CONDITIONS OF WAR IN UKRAINE AND DISTANCE LEARNING	76
5.	Владислава ГЛУХЕНЬКА, Антоніна КРИЦЬКА ОСОБЛИВОСТІ ТЕРМІНОТВОРЕННЯ В СУЧАСНІЙ АГРОНОМІЇ: ВПЛИВ АНГЛОМОВНИХ ЗАПОЗИЧЕНЬ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЦИФІКА АГРАРНОЇ ТЕРМІНОЛГІЇ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ	79
6.	Єлизавета ЖУНЬКО, Олена КОВАЛЕНКО ПСИХОЛІНГВІСТИЧНІ АСПЕКТИ КОМУНІКАЦІЇ «ВЕТЕРИНАР – ВЛАСНИК ТВАРИНИ»: СТРАТЕГІЇ ПОДОЛАННЯ МОВНИХ БАР'ЄРІВ У СТРЕСОВИХ СИТУАЦІЯХ	82
7.	Ілля КАПУСТА, Ірина ШУМСЬКА РОЛЬ МОВНОЇ СЕРТИФІКАЦІЇ (B2 / C1) У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ЗВО	85
8.	Ірина КОРОЛЕНКО, Оксана ЧЕБАН РОЛЬ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ У РОЗВИТКУ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ	88
9.	Антоніна КРИЦЬКА, ІННА ЖУНЬКО КОГНІТИВНІ, ГОРМОНАЛЬНІ ТА МІКРОБІОЛОГІЧНІ ДЕТЕРМІНАНТИ МІЖВИДОВОГО СПІЛКУВАННЯ: РОЛЬ ФЕЛІНОТЕРАПІЇ У ФОРМУВАННІ М'ЯКИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS) МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ	91
10.	Антоніна КРИЦЬКА ПСИХОЛОГІЯ ДІЛОВОГО СПІЛКУВАННЯ ЯК ЧИННИК УСПІШНОЇ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ	94
11.	Nataliya KURASOVA LANGUAGE LEARNING PLATEAU IN THE ESL CONTEXT	98
12.	Ілля ЛАЗЕБНИЙ, Олена КОВАЛЕНКО ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК SOFT SKILLS ТА ЛІНГВІСТИЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ	101
13.	Євгенія ЛЕБЕДЕНКО ПОДОЛАННЯ ЕМОЦІЙНОГО НАПРУЖЕННЯ ПРИ ПЕРЕХОДІ НА ФАХОВУ УКРАЇНСЬКУ ТЕРМІНОЛОГІЮ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ	104

вдосконалення якості геодезичних робіт та підвищення престижу української науки загалом.

Список використаної літератури:

1. Культура мовлення у професійному спілкуванні як важливий компонент підготовки фахівців технічної галузі – Кафедра української мови, літератури та культури. *Кафедра української мови, літератури та культури – ФЛ КПІ ім. Ігоря Сікорського*. URL: <https://kumlk.kpi.ua/2023/01/06/культура-мовлення-у-професійному-спі/> (дата звернення: 15.03.2026).

2. Суржик і культура мовлення. 9 листопада – день української писемності та мови | КПІ ім. Ігоря Сікорського. *КПІ ім. Ігоря Сікорського*. URL: <https://kpi.ua/surzhik> (дата звернення: 15.03.2026).

3. Що таке суржик та як говорити чистою українською?. *teachme.expert*. URL: <https://teachme.expert/blog/article/shcho-take-surzhik-i-iak-zagovoriti-chistoiu-ukrayinskoiu> (дата звернення: 15.03.2026).

4. Siniahovska I. Y., Baditsa A. V. Professional slang as a means of constructive interaction of subjects. *intelligence. personality. civilization*. 2018. P. 64-69. URL: <https://doi.org/10.33274/2079-4835-2018-17-2-64-69> (date of access: 15.03.2026).

5. Квітчат С. Сленг : thesis. 2014. URL: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/8135> (дата звернення: 15.03.2026).

ВЕКТОРИ НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ ЗДОБУВАЧІВ МЕДИЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Наталья АРЕФЬЄВА,

*професорка кафедри суспільних наук, д-р філол. наук, професорка,
Одеський національний медичний університет;*

Ольга ВОЛЮВАЧ,

*старша наукова співробітниця, канд. хім. наук,
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, м. Одеса*

Попри надзвичайно складні умови сьогодення, навчання в Україні залишається привабливим для іноземних здобувачів, значна частина яких обирає медичну освіту завдяки стабільно високій якості навчання та гнучким підходам, які забезпечують спеціалізовані кафедри, тому пошуки оптимальних моделей, що застосовують під час мовної підготовки інофонів, зокрема під час викладання української мови як іноземної, залишаються на вістрі актуальності. У цьому аспекті не можна не погодитися з думкою Г. Д. Швець, яка цілком слушно зазначає: «Пріоритетні вектори розвитку української вищої освіти – інтернаціоналізація, розбудова системи забезпечення якості, упровадження

нових, суголосних сучасним викликам моделей формування компетентного фахівця – орієнтують методику навчання української мови як іноземної на створення оптимальних динамічних систем навчання студентів різних спеціальностей...» [1, с. 1].

Одним із найважливіших принципів навчання мови інофонів, які опановують різні освітньо-професійні програми, залишається *текстоцентризм*, на засадах якого розв'язуються нагальні проблеми навчання української мови як іноземної. Зокрема, для інокомунікантів гуманітарних спеціальностей розроблено концепцію навчальної картотеки, що є вкрай перспективним для подальших наукових пошуків [1, с. 38].

Під час навчання іноземних здобувачів медичних спеціальностей цікавим і корисним видається використання креолізованих текстів, особливо таких, що рекламують лікарські препарати. Такі тексти унаочнюють використання лексики з професійної сфери та типові мовні конструкції, підвищують мотивацію, сприяючи подальшому формуванню мовної, мовленнєвої та професійної компетентностей майбутніх медиків.

Як і раніше, не втрачають своєї актуальності навчальні тексти з професійної тематики з підготовленим комплексом передтекстових та післятекстових завдань. Зокрема, в Електронних методичних рекомендаціях «Українська мова як іноземна», розроблених Н. Г. Ареф'євою для здобувачів II (магістерського) рівня спеціальності 226 «Фармація. Промислова фармація», запропоновано вербальні навчальні тексти за такими темами: «Предмет і завдання фармацевтичної хімії», «Фармацевтичний аналіз», «Загальні правила роботи в хімічній лабораторії», «Контроль якості лікарських засобів, виготовлених в умовах аптеки». Усі теми відповідають освітньо-професійній програмі «Фармація» II (магістерського) рівня спеціальності 226 «Фармація. Промислова фармація». У межах теми «Загальні правила роботи в хімічній лабораторії» виокремлено декілька блоків: інструкцію «Загальні правила роботи в хімічній лабораторії», інструкцію «Правила надання першої медичної допомоги» та інструкцію «Правила роботи з посудом та реактивами при експрес-методі аналізу». Мета розробленого комплексу завдань полягає в подальшому формуванні навичок опрацювання тексту з професійної тематики, збагаченні та активізації лексичного запасу здобувачів на основі усного й писемного, монологічного та діалогічного професійного мовлення. Наприкінці роботи здобувачам запропоновано лексико-граматичний тест, метою якого є узагальнення, систематизація та перевірка отриманих знань [2].

У сучасній лінгводидактиці в процесі навчання здобувачів різних спеціальностей української мови як іноземної значну роль відіграє *культурологічна спрямованість*, про що свідчать численні розвідки вітчизняних дослідників, див., напр.: [3 4; 5; 6; 7; 8]. Здобувачі, які навчаються за медичними спеціальностями, із задоволенням працюють із текстами, що пов'язані з історією Одеси та університету, постатями видатних учених, які зробили вагомий внесок

у розвиток медицини та суміжних наук. Такі тексти не лише збагачують професійні знання інофонів, а й зацікавлюють їх, формуючи позитивне ставлення до історії і культури міста й країни, в якій відбувається навчання.

У вітчизняній лінгводидактиці значну увагу приділено *дискурсному* підходу в процесі навчання української мови як іноземної, зокрема під час навчання інокомунікантів медичного профілю, див., напр.: [8].

Неусталеним у сучасній науковій термінології, на наш погляд, залишається *диференційний підхід*, який, на нашу думку, корелює із принципом *особистісно орієнтованої взаємодії* (принцип виокремлено Г. Д. Швець поряд із іншими основними методичними принципами, розробленими для іноземних здобувачів гуманітарних спеціальностей [1, с. 17]), і який може бути застосований під час практичних занять з огляду на те, що в одну й ту саму групу часто потрапляють здобувачі з різним рівнем мовної підготовки, про що ми писали в деяких наших публікаціях, див., напр.: [9; 10]. Проте, як видається, саме такий підхід відкриває неабиякі можливості для ефективної особистісно орієнтованої діалогічної та полілогічної взаємодії зі здобувачами, створюючи сприятливу, творчу атмосферу під час занять та слугуючи врешті-решт запорукою успішного навчання.

Отже, підсумовуючи викладене вище, відзначимо: підходи, які застосовують вітчизняні науковці-лінгводидакти в процесі навчання здобувачів медичних спеціальностей української мови як іноземної, відзеркалюють актуальні вектори сучасної лінгводидактики, вирізняються високою ефективністю та створюють сприятливі умови для формування професійної комунікативної компетентності майбутніх медиків.

Список використаної літератури:

1. Швець Г. Д. Теоретико-методичні засади навчання української мови іноземних студентів гуманітарних спеціальностей : автореф. дис. ... д. пед. н. : 13.00.02 / Київський університет імені Б. Грінченка. Київ, 2021. 46 с.

2. Українська мова як іноземна: електронні методичні рекомендації для здобувачів другого (магістерського) рівня спеціальності 226 Фармація. Промислова фармація / Н. Г. Ареф'єва. Одеса : ОНУ імені І. І. Мечникова, 2024. 28 с. 0, 6 МБ. URL:<https://dspace.onu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/fe30f8df-9cc3-422e-b1bc-42a9c14091f5/content>

3. Дерба С. М. Адаптація та акультурація іноземних студентів-першокурсників, які вивчають українську мову в ЗВО. *Сучасні проблеми методики викладання іноземних мов та навчання іноземців у ЗВО України* : колективна монографія / за заг. ред. Н. Г. Ареф'євої і Н. Г. Кондратенко. Одеса : ОНУ, 2022. С. 56–65.

4. Мусій В. Б. До питання про формування країнознавчої компетенції іноземних студентів. *Сучасні проблеми методики викладання іноземних мов та*

навчання іноземців у ЗВО України : колективна монографія / за заг. ред. Н. Г. Ареф'євої і Н. Г. Кондратенко. Одеса : ОНУ, 2022. С. 66–74.

5. Парамонова В. Ю., Седойкіна Т. М., Криволапова О. В. Свята України [Електронний ресурс]: навч. посіб. для інозем. студ. 2-ге вид., допов. Харків: НТУ «ХПІ», 2019. 120 с.

6. Синчак О. Яблуко. Я буду любити українську культуру: підруч. з укр. мови як інозем.: вищ. рівень / Шк. укр. мови та культури Укр. католиц. ун-ту. Львів: Вид-во УКУ, 2015. 359 с.

7. Ушакова Н. І., Петров І. В. Знайомтесь: Україна: тексти для читання і розвитку вмінь міжкультурного спілкування / за ред. Н. І. Ушакової. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2012. 120 с.

8. Кушнір І. Дискурсивний підхід у системі навчання української мови іноземних студентів медичних спеціальностей. *Освітологічний дискурс*, 2020. № 3. С. 37–52.

9. Ареф'єва Н. Г. Диференційний підхід під час викладання української мови як іноземної. *Філологічні науки: збірник наукових праць студентів та викладачів факультету* / Упорядник О. І. Панченко. Дніпро : Ліра, 2024. С. 319–322. URL: http://lib.dnu.dp.ua/rep/fil/knygy/nazva/Filologichni_nauky.pdf

10. Arefieva, N. G. (2025). Differentiated approach in classess of language training for foreigners. *Modern methods of teaching foreign languages and translation studies in the context of digitalization: materials of International scientific and practical conference* , dedicated to the memory of Associate Professor of al-Farabi Kazakh National University Makisheva Mariyash Kaidaulovna in the honour of her 75th anniversary (Almaty, Kazakhstan, 5 February),53–55. https://www.academia.edu/143119750/ALMATY_2025_MATERIALS_of_INTERNATIONAL_SCIENTIFIC_and_PRACTICAL_CONFERENCE.

ПРОФЕСІЙНА КОМУНІКАЦІЯ ТА МЕТОДИКА CLIL В УМОВАХ СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ ТРАНСФОРМАЦІЙ В УКРАЇНІ

Олена БЕРЕЗІНСЬКА,

старша викладачка кафедри іноземних мов професійного спілкування, Міжнародний університет, м. Одеса

Мовна освіта сьогодні розглядається не просто як опанування граматики, а як стратегічний інструмент забезпечення якості вищої освіти та успішної міжнародної академічної взаємодії. Якість сучасної освіти безпосередньо залежить від інтеграції іноземних мов у навчальний процес. Іноземна мова стає засобом формування фахових компетентностей. Студенти